

krigens vanskeligheter vil sikkert ha større verdi enn førkrigstidens vakre tale om Nordens enhet og brødråfolkens vel.

Det er ingen tvil om at en viktig grunn til at danskene valgte å knytte seg med sin behagelige stilling som "Hitlers lille kanarifugl" for heller å ta opp en aktiv kamp mot okkupasjonsmakten, var at danskene hadde en følelse av ubehag og mindreverdighet når de sammenlignet Danmarks stilling med den kamp som ble ført i Norge. Danmark valgte den aktive linje, med sabotasje som mest brukt kammmiddel, og den kamp som er blitt ført i Danmark siden august 1943 har vakt beundring og forståelse i hele verden. Også det norske folk så med beundring og glede at Danmark vaknet til nytt liv, og da overkommandoen i år besluttet øket sabotasjevirksomhet i Norge møtte det ingen motvilje fra befolkningen. Danmarks eksempel hadde vist oss at sabotasjen kan ha meget stor betydning, og at krigens krav teller mer enn at også private interesser kan bli skadet ved sabotasjen.

Danskene, som rent materielt har hatt det meget bedre enn oss i Norge under okkupasjonen, har ydet oss betydelig humanitær hjelp.

Sverige har ved å holde seg utenfor krigen tatt del i kampen i de okkuperte land. Forholdet til Sverige var den første tid etter 9. april ikke det beste, som følge av transittens gjennom Sverige, og landets ettergivende holdning overfor Tyskland. I dag er Sveriges forsvar styrket, og Tyskland er nær slått slik at også den svenske regjering i sin politikk kan vise hva størsteparten av det svenske folk har følt for vårt land under krigen. Svenskene har ved sin humanitære hjelp til vårt land kunnet redde helsen til en hel generasjon norsk ungdom, og Svenskehjelpen er i den senere tid blitt mer omfattende enn noensinne. Svenskene skal ha takk for denne hjelpen, den veier meget mer enn tusen resolusjoner uttalt til fordel for vårt land.

Sverige er blitt et fristed for politiske flyktninger som er forfulgt av Gestapo. Særlig fra Norge og Danmark er flyktningene strømmet over til Sverige, og ved å tillate opprettelsen av politileirene har Sverige gjort det mulig for mange av dem som måtte gi opp kampen for hjemme, å forberede seg til befrielsen av hjemlandet. Det at vi har hatt Sverige i ryggen som en åpen dør vi kan forsvinne gjennom når det blir for hett for oss, har i høy grad ansporet hjemmefrontens kamp.

Island rev seg i året som gikk løs fra personalunionen med Danmark, og har fått selvstyre. Landet har under krigen vært okkupert av allierte styrker, deriblant norske. Norske flygere har med Island som basis hatt som oppgave å beskytte de allierte konvoyer til Murmansk. Det vil være av stor betydning for vår framtidige forbindelse med den nye frie stat i Norden, at de norske gutter der oppe har hatt anledning til lære folket å kjenne og har fått forståelsen av det som førte til at landet løsgjorde seg fra Danmark.

Finnland har spilt en ulykkelig rolle i denne krigen, og landet har i 1944 måttet erkjenne at det er slått, og at dets politikk har vært forfallet. Her hjemme har vi ikke kunnet se med forståelse på Finnlands kamp etter at det sluttet seg til våre fiender. Finland gjør imidlertid nå alt for å komme tilbake til Norden, og vi har ikke rett til å nekte Finland å få tilbake sin gamle plass hvis landet fortsetter på den vei det har slått inn på etter at det har vendt våpnene mot tyskerne.

Vår oppgave må være, uten å være forutinntatt, å forsøke å sette oss inn i alle våre broderfolks stilling, og grunnlaget for deres handlinger under krigen, slik at vi kan få rvdet unna alle misforståelser, og kan gi hverandre sunne impulser i den gjenoppbyggingsperiode vi kommer inn i.

Kronprins Olavs tale.

Kronprins Olav talte nyttårsaften. Han pekte på at det samholdet mellom hjemmefronten og utefronten som har preget hele vår kamp har gitt landet den stilling det har innen de forenede Nasjoner. Etter å ha sendt en hilsen til oss her hjemme, befolkningen i de befriede områder av Norge, de som venter i Sverige og alle i de vepnede styrker, sa han bl.a.: Det er vi nå går inn i vil sikkert bli det avgjørende år i krigen. Vi syner alt seiren i horisonten. Vi vil alle bli utsatt for de hardeste prøvelser, og gjennom den kampen og de lidelser veien nu kommer til å gå må vi holde sammen og vise den offervilje og det samme fedrelandssinn som hittil når vi nå får oppleve gjensynet med våre kjære hjemme i Norge. Og sammen vil vi ta fatt på gjenreisningen av vårt land på rettsstatens grunn og i grunnlovens ånd. I forvissningen om at dette vil skje gjentar jeg mine beste ønsker for alle landsmenn for det nye år og uttaler min varmeste takk til dem som kjemper med sant fedrelandssinn, som det har vært gitt så rike vidnesbyrd om i løpet av året som er gått. Må Gud signe land og folk i året vi går i møte.

Nyhetene 23/12 - 2/1 1945.

Vestfronten: Situasjonen på vestfronten har i jule og nyttårshelgen vært preget av det tyske motangrep og amerikanske motforholdsregler. Allerede 23/12 var stillingen stabilisert på begge fløyer av den tyske kile inn i Ardennene, mens tyskerne i sentrum fortsatte sin fremrykking og nådde Celles, få km fra Meuse. Her ble de stanset og amerikanerne drev dem noe tilbake, og gjenerobret nyttårsaften Rochefort. 3. arme har nå tapt kontakten med de tyske panseravdelinger som ledet støtet vestover, og det er tegn som tyder på at von Rundstedt trekker sine avdelinger tilbake. Han disponerer imidlertid 20 divisjoner hvorav 8 panserdivisjoner, så en må vente nye tyske angrep. Den tyske kile i NV retning ble stanset i området Monchau - Malmedy, og fronten er her blitt stabilisert etter at amerikanerne gjenerobret en del terreng, men det er observert store tyske forsterkninger i dette avsnitt. Syd-fløyen var det avsnitt der den tyske offensiv først ble stabilisert, og amerikanernes motoffensiv som foregår på en 65km bred front har drevet tyskerne opp til 12km tilbake. Det er hermed oppstått en farlig flanketrussel mot den tyske kile. Alt 27/12 kunne amerikanerne melde at det viktige knutepunkt Bastogne, som hadde vært omringet, var unnsett. Det er særlig ved Bastogne amerikanernes press er sterkt, men også i området lenger SØ, mot Echternach, har de gjenerobret en rekke byer og steder. Tyskernes motstand er meget sterk, og det må utkjempes harde kamper for hver fotsbredd jord. På de andre frontavsnitt i V har det vært forholdsvis rolig. Et tysk forsøk på å bryte gjennom 2. armers front i Holland ble slått tilbake, og i Alesace har franskmennene slått tilbake tyske motangrep i Colmar-distriktet. - Krigsministeret i USA melder at det er tatt over 800 000 fanger på Vestfronten siden invasjonen. Det meddeles også at sammenlagt er nu 11 900 000 amerikanere under våpen.

Det allierte flyvåpen hadde stor del i stansningen av den tyske offensiv. Med bedringen i været fulgte intense angrep mot de tyske tilførselslinjer til kilen, og inne i denne ble tusenvis av motorkjøretøyer og mange tanks daglig ødelagt. Da den siste tids strålende klarvær satte inn ble angrepene også mot mål bak fronten øket til en styrke som aldri før. I de siste 11 dager har sterke styrker amerikanske tunge bombefly hver dag vært over Tyskland, i den siste uke med over 1 000 bombefly med sterk jagereskorte. Målene har først og fremst vært jernbanetokter i knutepunktene bak de tyske linjer, men også industrimål langt bak fronten. Britiske fly har vært ute i stor styrke mot de samme mål hver natt. Dortmund-Ems kanalen er tørrlagt ved flyangrep for 4. gang. Tyske fly ble i samband med offensiven satt inn i øket mengde, men en stor del av dem er skutt ned. Således mistet de 165 av 300 fly som mandag angrep allierte flyplasser i Belgia. De allierte mistet 37 fly i luftkamper. Britiske fly har i helgen rettet gjentatte angrep mot tysk skipsfart i Oslofjorden og nedover langs kysten. Flere skip er senket eller satt i brann, bl. a. ved Moss, 2 skip ved Flekkefjord og 1 i Skagerak. Videre er Victoria Terrasse i Oslo angrepet.

Østfronten: Russerne kjempet seg i julen fram mot Budapest, og omgikk den fra N. 25/12 var byen fullstendig omringet og russerne rykket inn i dens vestre forsteder. Størsteparten av Pest er dog fremdeles på tyskeres hender. I den østre del av Budapest har russerne rensert 2/3 av Buda og 2/1 satte de igang et storangrep mot sentrum. - Kampene om byen er overordentlig harde, og de russiske parlamentarere som tilbød tyskerne våpenstilstand, ble skutt ned. Kampene er voldsommere enn ved Stalingrad og over 2 millioner sivilpersoner oppholder seg i den omringede by, uten vann, gass og elektrisitet, og nesten uten mat. - Den 31/12 erklarte den provisoriske ungarske regjering Tyskland krig. - Russerne har også hatt god fremgang på begge sider av Donau ved Donaukneet, og står på et sted mindre enn lookm fra Bratislavaåpningen.

Hellas: Situasjonen i Hellas har i de siste uker vært fortsatt like spent, og 25/12 ankom Churchill og Eden til Aten. De hadde flere møter med de britiske myndigheter i Hellas, og med representanter fra de forskjellige greske grupper som står mot hverandre. Under forhandlingene fremsatte ELAS sine krav som gikk ut på at minst 2/5 eller 1/2 av regjeringen skal bestå av venstreorienterte folk. De krever oppløsning av politiet, Bergdivisjonen, Den hellige brigade og Den nasjonale garde. Videre at det skal holdes avstønning om kongedømmets skjebne i februar og valg til en nasjonalforsamling i april i år. Under Churchills opphold i Aten ble det også foreslått et attentat mot ham, og en kvinne som sto i nærheten ble drept. Churchill understreket i Aten at Storbritania ikke ønsker noen økonomiske eller handelspolitiske forbindelser i Hellas eller å blande seg inn i de indre politiske anliggender. Det som ønskes er at det dannes en gresk regjering på bredt grunnlag. Da Churchill og Eden forlot Aten anbefalte de kong Georg 2 av Hellas å gå med på opprettelsen av et regent-skapsråd, og 1/1 avla erkebiskop Demaskino erbedseden som regent i Hellas. Kong Georg, som

hadde foretatt utnevnelsen meddelte samtidig at han ikke ville vende tilbake til Hellas med mindre han utvikkelig ble bedt om det.

Statsminister Papandreou har gått av og meddelte samtidig at han ikke vil delta i noen ny gresk regjering. Damaskinos forhandler nå om dannelsen av en ny regjering. Han har gjentagne ganger oppfordret de væpnede greske styrker til å innstille fiendtlighetene, og ligger i stadige fredsforhandlinger med general Scobie og representanter fra ELAS. Kampene fortsetter dog i Aten og Pireus.

Polen: Den polske nasjonalkomite i Lublin har utnevnt seg selv til foreløbig regjering for de befriede polske områder. Den polske regjering i London har protestert mot dette, idet den hevder at utnevnelsen er skjedd på et tidspunkt da det polske folk ikke hadde anledning til å gi sin mening til kjenne. Den polske statsminister for regjeringen i London, Arciszewski talte i radio til det polske folk idag og sa at den polske regjering i London er den eneste lovlige regjering som bygger på polsk suverenitet. Den britiske og den amerikanske regjering anerkjenner fremdeles bare den polske London-regjering. - Kong Georg VI har sendt en nyttårshilsen til Arciszewski.

Italia: Det har vært stille på frontene bortsett fra 5. armens, hvor tyskerne først hadde en del fremgang under et motangrep, men etter de siste meldinger har amerikanerne gjenvunnet nesten alt det tapte terreng. Lyvirkosheten mot Tyskland har vært intens også fra Italia.

Det fjerne Østen: I Burma har britene erobret den siste by av betydning før Akvab i Arakan-provinsen. Britene har også erobret Tigyang ved Irawadi. Amerikanske fly har rettet gjen-tatt angrep på Japan.

London: Tidligere minister i Stockholm, Jens Bull, er utnevnt til minister i Roma. Minister Esmarch flyttes fra Reykjavik til Stockholm og generalkrigskommisar Anderssen Rysst blir minister i Reykjavik. Minister Ditlef er kalt til London fra Stockholm for å overta ministerposten hos den polske regjering i London. - Forsvarsminister Oscar Torp er kommet til Stockholm for med den svenske regjering og norske myndigheter å drøfte spørsmål i forholdet Norge - Sverige. Da særlig angående Nord Norge.

Flyangrepet på Oslo.

Angrepet mot Victoria Terrasse nyttårsaften ble utført av Mosquitos som kastet 250 km og 500kg bomber. Angrepet var dessverre mislykket og det har vakt stor sorg at så mange menneske liv gikk tapt. Det er med glede vi har merket oss at det ble tatt alle mulige hensyn ved planleggingen av angrepet. Det skjedde på et tidspunkt da det er få folk i sentrum og bombene ble kaste fra sjøsiden slik at det var åpent terreng bak målet. Endel av flyene tok også med seg bombene hjem igjen da rakutviklingen hindret siktbarheten. Som ved angrepet 25. september 1941 unnlot tyskerne igjen å blåse flyalarm før etter at angrepet var begynt og må derfor bære det fulle ansvar for det store antall omkomne. Det har vakt stor harme og det er nå på tide at tyskerne tar lærdom av erfaringene fra disse angrepene. - Angrepet ville, hvis det hadde vært vellykket vært en like glimrende støtte for hjemmefronten, som utøvelsen av gestapohovedkvarteret i Aarhus var i Danmark, og vi kan derfor ikke annet enn å uttrykke håpet om at angrepet vil bli gjentatt med bedre resultat.

Nyheterne onsdag den 3. januar 1945. Kl. 18.30.

Vestfronten: 3. amerikanske arme har hatt ny fremgang på S siden av den tyske kile i Belgia. Amerikanernes fremstøt mellom St. Hubert og Bastogne er 15km dypt, og tyskerne er drevet 5km bort fra Bastogne. For Bastogne har amerikanerne tatt 2 landsbyer. Hele den tyske kilen er nu innenfor skuddvidde av de allierte kanoner, og korrespondenter meddeler at tyskerne bare kan benytte de mindre veier, da amerikanerne behersker hovedveiene. - I grenseområdet Saar - Pfalz har tyskerne drevet en kile inn i de amerikanske stillinger, men tyskerne er trent tilbake på noen steder. Amerikanske fly fortsatte idag angrepene mot jernbanerail i Tyskland. Norske jagerstyrker hadde 29/12 sin beste dag under hele krigen, idet de skjøt ned 15 tyske fly på vestfronten.

Østfronten: Russerne melder om voldsomme kamper i Budapest, og de behersker nu 2/3 av byen.

Hellas: Det pågår fremdeles kamper i Aten. ELAS krever Bergbrigaden fjernet fra Aten og politiet og den nasjonale garde avvepnet for forhandlingne kommer igang. General Scobie krever på den annen side at ELAS skal avvepnes for forhandlingene kommer igang. General Plastiros har erklært seg villig til å danne den nye regjering.

USA: Under en kjempeemonstrasjon i Madison Square Garden krevt deltagerne at den diplomatiske forbudelse mellom USA og Franco-Spania skal avbrytes.

Vi sender de beste ønsker om et godt nytt år til alle våre lesere, og til dem som med stor velvilje har hjulpet oss i arbeidet med KRIGENS GANG.

KRIGENS GANG.

Nyttårsdagen 4/1 1945.

Vestfronten: 1. US arme har hatt god fremgang i en ny offensiv på nordsiden av Ardennerkilen. De har rykket fram på Grandmenil-avsnittet og tatt en landsby. I sentrum av fremspringet har amerikanerne erobret 2 landsbyer ved Rochefort og tyskerne står nå ikke på noe punkt mindre enn 25km fra Meuse. - På aysiden av kilen har tyskerne foretatt 2 harde motangrep med store tankavdelinger ved Bastogne og trekker store forsterkninger til dette område. - Under de 16 siste dagers offensiv i Ardennene har tyskerne mistet 15 - 20 000 mann i fanger. - Lenger S har tyskerne gått over Bièes Ø for Saargemund. De har rykket inn i Rederchingen og står opptil 12km bak de alliertes tidligere stillinger. Amerikanerne har trukket seg tilbake fra de sørlige og vestlige deler av Bitche. - I avsnittet N for Colmar har 7. US arme slått tilbake harde tyske angrep og vunnet endel terreng. Allierte fly har på 14 dager kastet over 60 000 tonn bomber over Tyskland. - Flygende bomber ble inatt sendt mot Storbritania Luftvornet skjøt ned en del av dem.

Østfronten: De harde kampene i sentrum av Budapest fortsetter. Betydelige tyske styrker har klart å rykke over Donau fra Pest og sluttet opp med styrkene i Buda. De samlede styrker forsøker å slå seg ut av den omringede by mot N. Tyskerne har satt i gang et kraftig motangrep fra Komarom-distriktet ca. 70km NV for Budapest for å undsette hovedstaden, og de har hatt en del fremgang under sitt forsøk på å utvide den kile de har i dette området. De har gjen-erobret en rekke steder på S bredden av Donau, men deres tap er meget store.

Italia: 8. arme har gjenopptatt sine fremstøt N for Ravenna, etter at marken er blitt hard-frosset og muliggjør større operasjoner.

Hellas: General Plastiros, som har dannet den nye greske regjering overtar selv krigs, marine, og luftfartsdepartementet. Det bemerkes at regjeringen ikke har noen representanter for EAM eller andre motstandsorganisasjoner, men at 5 plasser i regjeringen ikke er besatt foruten de poster Plastiros selv har overtatt. I London anser man det for å være for tidlig å uttale seg om den nye regjering. - General Scobie melder at nye områder av Aten og Pireus er rensert. Tanks og kanoner brukes så lite som mulig i kampene for å spare befolkningen.

Det fjerne Østen: Amerikanerne har foretatt 2 nye landsetninger på Mindoro i Filippinene, med det formål å splitte den japanske garnison på øya. - 25 japanske skip er senket ved Luzon.

Sundhetstilstanden i Norge.

Medisinaldirektør Karl Eveng har i en tale i julen redegjort for sundhetstilstanden i Norge under okkupasjonen. Han sa bl. a. :
Av difteri var det i 1940 150 tilfelle, i 1941 3 000 tilfelle, i 1942 ca 8 000 og 1943 ca 23 000. For 1944 steg tallene fremdeles jevnt i de første måneder, men det er deretter en avgjørt fallende tendens. Ikke bare barn er angrepet, men også voksne over 30 år. Det har vært nok så mange dødsfall, således på et større sykehus 2% av de angrepne. Dette er den sterkeste difteriepandemi Norge noensinne har hatt. Skarlagefeber hadde særlig i 1942 og 43 opptråd med så høy tall at vi må mer enn 50 år tilbake i tiden for å finne noe liknende. Det har vært mange og delvis ondartede komplikasjoner, og adskillige dødsfall. Av snittsom hjernehinnebetendelse hadde vi en større epidemi i 1941, senere har sykdommen avtatt noe, men er fremdeles ikke kommet tilbake til det laveste førkrignivå.
Av poliomyelitt har det vært en svær epidemi i 1941. Tallene for 1942, 1943 og 1944 er langt lavere, men de er ikke helt tilfredsstillende.

De såkalte forkjølelssykdommer, som halskatarr og bronkitt har hatt en voldsom utbredelse. Vi ser i 1943 høyere tall enn ved spanskesyken ved slutten av forrige verdenskrig. I vintermånedene 1944 kom det en ytterligere økning. Holt påfallende er stigningen i den vanlige såkalte ekte lungebetendelse som under okkupasjonen har hatt en tendens til å opptre i små ondartede epidemier. Dødeligheten har vært påfallende høy, til tross for de gode legemidler som nu står til disposisjon.

Av andre sykdommer kan f. eks. nevnes at tilfellene av akutt mave- og tarmkatarr er steget fra omkring 29 000 tilfelle i 1940 til over 90 000 tilfelle i 1943, men de virkelige tall ligger nok adskillig høyere enn dette. Uhyre plagsomme er også hudsykdommene, bl. a. skabb, som er øket til mer enn det firedobbelte under okkupasjonen. Brennkopper er noenlunde de samme. Rosen er steget til det dobbelte. Mange kirurger mener at vanlige verkfingrer og andre infiserte sår har vanskelig for å gro.

Slike sykdommer som giktfeber og akutt nyrebetendelse øker. Vi har vært forskånet for noen økning i antall tilfelle av tyfoid, og også paratyfoid har vist lave tall. En epidemi som opptrådte i slutten av 1943 og begynnelsen av 1944 i Kirkenes viste seg å være en sjelden

form, den såkalte paratyfus A. Smitten kom fra en tysk brakkeleir like ved vannreservoaret. Kopper har ikke optrådt i Norge under okkupasjonen. Av flekktyfus har det vært en del tilfeller i tyskerne fangeleirer, med noen ganske få tilfeller blandt den norske sivilbefolkning. Inseplagen er imidlertid blitt meget verre, slik at det er fare for komplikasjoner hvis det ikke holdes streng hygienisk kontroll i den tid som kommer.

Hva tuberkulosen angår tar det vanligvis lenger tid før den begynner å røre på seg. Først på høsten 1943 begynte det å komme en svak stigning og i første halvdel av 1944 ser det desverre ut til at smitten er blitt sterkere. Mange tuberkuloseleger hevder at gamle tilfelle blusser opp igjen og at tilbakefall er hyppigere enn før. Interessen for vaksiner mot tuberkulose med den såkalte BCG-vitamin skjer. Et ganske stort antall norske leger anvendte allerede i 1943 denne vaksine som nå er alminnelig anerkjent mot tuberkulose og med hvis anvendelse Norge har vært et foregangsland.

I hvor høy grad stigningen i antall sykdomstilfeller er en direkte følge av den tyske okkupasjon er ikke lett å si, men vi vet imidlertid alle at det er okkupasjonsmaktens mangel på vilje eller evne til å skaffe nok legemidler som har bidratt til at mange syke ikke har fått den behandling som de skulle.

Blandt alle sykdommene jeg har nevnt, vet jeg at år etter år, på dårlig kost, med nervepåkjenning og stigende terror, med uvisshet og spenning under raver motstandskraften og gjør folk til et lettere bytte for sykdommer som de ellers kunne klare. Selv om tiden har vært hård er imidlertid ikke det norske folk videre svekket. Hvis vi kunne klare å holde den nåværende standard den korte tid som er igjen og derfra komme like over igjen til førkrigsnivået, hadde vi kanskje ikke noen særlig grunn til å se mørkt på situasjonen. I allfall ikke sammenlignet med det som mange andre allierte folk under krigen har måttet gjennomgå. Deportasjonen av innbyggerne i Nord Norge har imidlertid medført de forferdeligste forhold for befolkningen der, og enda verre var det at tyskerne herjet og brente slik at den større del av befolkningen som var blitt tilbake hverken hadde hus, klar eller mat på grunn av tyskerne desperate ødeleggelsestrang. Det er klart at en befolkning med nedsatt motstandskraft rammes langt hårdere på denne måte enn en befolkning med relativt gode materielle forhold. Tyskerne har selvsagt vært fullt klar over dette. Vi håper at de alliertes volkssomme krigsinnsats skal knække Tyskland snarest mulig. Mangel på varer og alle transportmidler, de stadige tyske angrepene på skip med mat og klær til befolkningen i de befrie områder, gjør det vanskelig og i visse tilfelle umulig å straks skaffe de befrie områder de vilkår som en kunne ønske for en befolkning som fysisk skal bygges opp igjen etter krigen.

Nyheterne fredag den 5. januar 1945. Kl. 18.30.

Vestfronten: I angrepet på S-siden av Ardenner-kilen er sterke britiske panser- og infanteristyrker satt inn og har rykket 15 km fram fra Marche. Lenger Ø har amerikanerne utvidet sin angrepsfront til 30 km breide. General Montgomery har selv overtatt kommandoen på N avsnittet og de allierte har jevn fremgang, men sinkes p.g.a. minefelter. På S-siden av kilen er de tyske angrep rundt Bastogne splittet opp. Minefelter hindrer også her operasjonene. - Lenger S, i Lothringen, har amerikanerne trukket seg ut av Bitsche og Weissenburg og tilbake over elva Lauter. På strekningen mellom Saargemund og Rhinen kjempes det nå bare på fransk jord. Tidlig idag morges angrep britiske bombefly tyske mål ved munningen av Gironde, 60 km V for bukten. Over 1 000 tunge amerikanske bombefly angrep kommunikasjonslinjer i Tyskland idag, og inntatt bombet Mosquito Berlin 2 ganger. Oppgaver som er sendt ut fra det britiske og amerikanske flyvåpen viser at det i løpet av 1944 er kastet 1 395 000 tonn bomber mot fienden. - Churchill kom tilbake til London i ettermiddag etter et besøk i Frankrike, hvor han hadde samtaler med general Eisenhower, Montgomery o.s.a.

Østfronten: Russerne har slått tilbake flere tyske forsøk på å bryte gjennom fra NV til Budapest for å unnsette den omringede garnison, og begge parter har kastet friske styrker inn i kampene. Inne i Budapest fortsetter de voldsomme kamper om bygningene som tyskerne har om-dannet til støttepunkter. I alt er 277 husblokker ryddet for fiender.

Moskva: Den russiske regjering meddelte i ettermiddag at den anerkjenner den polske nasjonalkomite i Lublin som Polens provisoriske regjering. Storbritania og Amerika anerkjenner fremdeles Londonregjeringen.

Det fjerne Østen: Britiske styrker har erobret den viktige havneby Akvab, utenfor kysten av Burma.

Frankrike: Den franske krigsminister Diethelm meddeler at den franske arme sansynligvil vil være på 1 million mann før våren er over.

DU SKAL SEENDE AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN VÆR FORSINTIG.

Nyheterne pr søndag 7/1 1945.

Vestfronten: I Nederland er det sket patruljevirkosomhet. - De allierte har foretatt nye framrykninger på nordfløyen av Ardennerframspringet. Amerikanske tropper har avskåret veien fra La Roche til St. Vieth på 2 steder. Dette er en av de 2 riksveger tyskerne brukte til å sende frem forsyninger til troppene i framspringet. 1. og 3. amerikanske armeer har hatt 1 000 fanger fra fredag til kl. 12 natt til søndag. Ved Dure har de allierte tept noe terreng. N for Bastogne på S-siden av framspringet har de allierte gjenvunnet noe terreng mens de har tapt litt terreng N for byen. Tyske forsøk på å utvide kilen SØ for Bitsche er avvist etter harde kamper, og de allierte har vunnet noe terreng. - Nesten alle tyskere som er gått over Rhinen N for Strassbourg er slått tilbake.

Natt til lørdag rettet R.A.F. tunge bombefly 2 store angrep mot Hannover. Mosquitos rettet 2 angrep mot Berlin. Også andre mål ble angrepet. Lørdag angrep 800 tunge amerikanske bombere eskortert av over 550 jagere 3 vei og jernbanebroer over Rhinen ved Köln og Bonn. Britiske bombefly angrep jernbanetokter i Hanau og Neuss natt til søndag. Amerikanske fly angrep søndag 2 broer over Rhinen, 5 skiftetokter og 6 jernbaneknutepunkter. 10 fly saknes etter søndagens operasjoner.

Østfronten: Russerne begynner nå å nedkjempe det tyske angrep i NV-Ungarn som tar sikte på å unnsette Budapest. Tyskerne setter inn bølge etter bølge av tanks, infanteri, artilleri og maskinpistolavdelinger uten hensyn til tapene. Laget skjer i heftighet, men russerne har nå full kontroll over det. I Budapest kjempes det særlig heftig om Operahuset som tyskerne har gjort til en av sine sterke stillinger. Lørdag tok russerne 173 bygninger i byen.

Italia: Kanaliene har vunnet et 3 dagers slag i Adriaterhavs-avsnittet. Det var et tankslag og tyskerne kastet inn avdelinger fra 4 divisjoner for å bryte gjennom til Ravenna. Kanaliene har erobret San Alberto og i stor styrke nådd Reno-elva. Tropper har nådd fram til havet 14 km N for Ravenna. Andre deler av 8. arme har rensert det tyske bruhode over Senio.

Hellas: General Scobie har i et brev til regenten, erkebiskop Damaskinos, meddelt at Pireus og Athen nå er rensert for ELAS-styrker. - De alliertes militære hjelpeforberedningsstasjoner bespiser nå 1/2 million mennesker og ytterligere 300 000 vil senere få utlevert mat. General Scobie har trukket tilbudet om våpenville tilbake og uttaler at også spørsmålet om gisler og fanger vil bli tatt med i et nytt tilbud. ELASstyrkene har tatt mange såvel greske som britiske fanger og gisler og ELAS har tross stadige henvendelser nektet en internasjonal Røde Kors-delegasjon adgang til å bese leirene.

Det fjerne Østen: Britiske fly har angrepet oljeraffinerier på Sumatra. Det ble oppnådd fulltreffere på maskinhus og oljetanker. I Burma har de britiske styrker utvidet sitt bruhode ved Yeu. - Under de amerikanske flyangrep fra hangarskip i farvannet ved Formosa og andre steder tirsdag og onsdag, ble 95 japanske skip senket eller skadet og 331 japanske fly skadet eller ødelagt. - Lørdag ble mål på øya Kyushu i det japanske hovedland bombet. Amerikanske fly har rettet nye angrep mot øya Luzon i Filippinene. Amerikanske tropper har foretatt en landstigning på den lille øya Marinduque like ved sydkysten av Luzon.

Frankrike: Det er nå kjent at Churchill og de Gaulle under Churchills siste besøk i Frankrike bl.a. drøftet gjenutrustningen av flere franske tropper. Den franske ambassadør i USA, Bonnet, har uttalt at store franske styrker i nær fremtid vil få våpen. Frankrike vil ta del i invasjonen av Tyskland og hevde sin rett til å ta del i besettelsen av landet. Frankrike ønsker videre å spille en størst mulig rolle i kampene mot Japan, så snart hovedkvarteret er overflyttet til det fjerne Østen.

Lublin: Den polske befrielseskomite har etter at den er blitt anerkjent som provisorisk polsk regjering, utnevnt en gesant i Moskva.

Polen: Den polske London-regjering meddeler at tilsammen 5 millioner polakker er døde eller blitt myrdet i tyske konsentrasjonsleire. Herav er 1/2 jøder. Fremdeles er det 150 konsentrasjonsleire i Polen.

U.S.A.: President Roosevelt meddeler at alle som forlater de krigsviktige industrier uten arbeidskontorenes tillatelse, vil bli innrullert i de væpnede styrkene.

Finnland: En britisk korrespondent i Stockholm skriver i en artikkel om det finsk-russiske forhold at Passikiviregjeringens politikk, som går ut på at våpenstillstandsavtalen skal oppfylles fullt ut, har ført til betydelige resultater, og ført til et godt forhold mellom de to land. Ivestia skriver at alle betingelser for et fortsatt samarbeid er tilstede.

U.S.A.: Roosevelt uttalte i sin tale i kongressen bl.a.: Vi vil i 1945 komme til å oppleve de største krigsbegivenheter verden noensinne har sett. Vi kommer kanskje til å se slutten av kampen mot nazismen i Europa, og vi kommer til å trekke ringen tettere sammen om Japan. USA vil stå sammen med De Forenede Nasjoner også etter krigen, slik at vi kan vinne den virkelige seier som vi kjemper for. Roosevelt avvarte sterkt mot virkningen av den tyske giftpropaganda som søker å så spill mellom de allierte og svekke tilliten til den militære ad-

delse ved å spre ondsinnede og usanne rykter om russerne og britene. Presidenten anså denne giftpropaganda for å være den farligste motstander de allierte står overfor nå. USA vil aldri glemme britene for at de en gang sto alene i kampen, og den kolossale innsats på alle områder som gjorde det mulig for dem å gjenoppta offensiven ved El Alamein. Han berømmet også russernes innsats og nevnte deres store seire. Vi må sørge for, sa han, at vi skaffer oss venner som vil arbeide sammen med oss i fredstid, likesom vi har kjempet sammen i krigen. Grunnen til at den tyske offensiv på vestfronten kunne stanses alt 3. juledag, var at de allierte har en enhetskommando som rår fullt og heit over alle styrker. General Eisenhower har min fulle tillit. - Vi må ikke tro at tyskerne er slått før den siste nazist har overgitt seg. - Det er mulig at tyskerne vil sette inn bedre ubåter med bedre mannskaper, og det er merket en betydelig skning i ubåtvirksomheten i det siste, men sjøstridskreftene er på vakt for å slå ned ethvert forsøk på å gjenoppta ubåtoffensiven. - I det fjerne Østen har de amerikanske styrkene foretatt krigshistoriens største framrykking på over 5000km. Han fortalte at det nå blir gitt "ket hjelp til Kina, og at det nå med fly går 3 ganger så meget materiell som ved forrige årsskifte. På 1 mnå. blir det fraktet mer med fly enn Burmaveien noensinne tok. - Roosevelt ba om at loven om alminnelig verneplikt hurtigst må bli vedtatt, da dette en gang for alle vil gjøre det slutt på tyskerens forhåpninger om en forhandlingsfred. - Rustningsproduksjonen øker, og det er uteksperimentert en ny tanktype som har større kanon enn noen annen kjent tank. Roosevelt sluttet med å understreke at de store nasjoner må være på det rene med at makt også betyr ansvar, og at de må gå inn for de oppgaver som er til hule verdens beste.

Stockholm: Byråsjef Paulsson, i Svenska Socialstyrelsens Utlendingskommisjon, er arrestert. Han er anklaget for å ha gitt opplysninger om flyktninger til Lönnegrän, som arbeider for tysk regning. Han var en meget betrodd mann, og det var han som satt inne med alle hemmelige dokumenter. Tidligere var Paulsson ved Polisbyråen og hadde også der flyktningsakene. Man antar at han også her har drevet angivervirksomhet. De svenske aviser raser nå over denne skaliale, som de kaller "en skamlett på Sveriges ære". Avisene krever at alle saker som er behandlet av Paulsson skal tas opp til ny undersøkelse, da han også mistenkes for å stukket tilside saker mot tyske spioner og quislingagenter.

Tidens kray

lyder idag høyere og tydeliger enn før. Det er et varsko til alle nordmenn som faren truer og et varsko om hva vi må gjøre. Tiden krever nemlig handling, kamp og vern for og om det lyreste vi sier: Fedrelandet. Meld deg du også. Henvendelse skjer til Fylkesungdomstaben eller frivillighetsrådet, H. Heyerdahlsgt. 1., boks 684, Oslo. (Aftenposten). Hird i alle aldre er tvunget til å følge kallet og har fått 3 mdr's våpenutdannelse. Disse avdelinger er nå satt inn på "hjemmefronten" og et kommunike om deres første bedrifter kan vel ventes i nær fremtid. Som tekst tillater vi oss å foreslå: "Ved en dristig og godt planlagt aksjon mot jøssingstyrkene i Nordmarka søndag, bl. a. ved Tryvannstua, lyktes det våre styrker å erobre: ca. 200 røde skjurf, 250 røde luer, 75 luer med rød fusk, 100 par røde vatter, 50 par røde vanter og 60 islendere. Våre styrker åpnet ild, og da jøssingstyrkene var ubevopnet, vant vi en strålende seir og hadde ingen tap."

Nyhete mandag den 8. januar 1945. Kl. 18.30.

Vestfronten: Amerikanske styrker har brutt veien Laroche - St. Vith på et nytt sted. De rykket over 3km fram S for Lierneux igår. Britiske styrker har rykket 2km fram SØ over fra Marche. Tyske styrker har vunnet en del terreng S for Weissenburg og lenger S har de rykket inn i Drusenheim fra Rhinbruholet. Kampene bulger fram og tilbake om Neunkirchen, som nå er på tyske hender. Inatt rettet 800 tunge britiske bombefly 2 kraftige angrep mot München, Hannover, Hanau og Nürnberg ble også angrepet. Flyene møtte sterk motstand 15 fly gikk tapt. 700 tunge amerikanske fly angrep idag Frankfurt og en rekke jernbaneknutepunkter bak fronten. - General Montgomery uttalte på en pressekonferanse idag at slaget om Ardennene på ingen måte er over.

Østfronten: Tettpakkede kolonner av tyske styrker rykker mot Budapest langs S siden av Donau og russerne har måttet trekke seg tilbake fra Gran (Esztergom) og tyske panserstyrker står nå bare 30km fra Budapest. Russiske styrker på N siden av Donau har rykket 20 km vestover fra sitt bruholet over Rhon og nådd Madar 30km NV for Gran. I Budapest fortsetter de hårdnakkede kampene og russerne har hatt ny framgang. Børsen og Børsen ble stormet så hurtig at tyskerne ikke fikk anledning til å sprunge dem i luften.

Det fjerne Østen: 14. britiske arme har rykket 25 km lenger fram mot Shwebo og står nå bare 90km fra Mandalay.

London: Det ble idag åpnet en sjøfartskonferanse i London med deltager fra reder- og sjømannsorganisasjonene. Et av de viktigste spørsmål som skal behandles er et internasjonalt frihetsbrev for sjømenn.

Oslo: Ved angrepet på Victoria Terrasse ble ca. 200 tyskere drept.

DU SKAL SE DE AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN VÆR FORSIKTIG.

Nyhete tirsdag 9/1 1944.

Vestfronten: De allierte styrker kjemper hardt for å knipe sammen den tyske lommen i Ardennene. Kampene utkjempes i snøstorm. Styrkene på N og S-siden av framspringet står nå 17km fra hverandre. På N-siden av kilsen er v. Rundstedt stadig på defensiven og de allierte holder nå 16km av den viktigste hovedveien i den tyske lommen. Den erobrede del av veien strekker seg Ø-øst fra Regne som er inntatt. Styrkene står nå bare 3km fra Laroche. Marcour ved elva Ourth er erobret, og østbredden av elva er kommet til Denneby, og her står styrkene 1 1/2 km fra Laroche. Lenger Ø er vestbredden av Salm-elva ryddet til byen Vielsalm. På dette avsnitt er Thirdment-åsen som var en av tyskerens sterkeste stillinger helt ryddet. På S-siden av kilen kjempes det heftig, men det er få forandringer. De allierte har måttet trekke seg 1km tilbake V for Bastogne. Ø for byen er tyske motangrep slått tilbake. Byen Bonnerue som det har vært kjempet om lenge, er nå ryddet for tyskere. Den annen hovedvei gjennom framspringet er nå innen skuddvidde for artilleriet nesten hele veien fra Ufalaise til St. Hubert. I Luxembourg er 3. amerikanske arme nådd fram til Wilz. - I Saardalen har amerikanerne hatt ny framgang og har rykket inn i Rehlingen, 13km Ø for Saergomund. - 7. amerikanske arme har rykket en del fram i Blüche-området. - Det tyske bruholet over Rhinen N for Strassbourg er skrumpet inn, og den tyske kile fram mot Strassbourg fra bruholet S for byen er blitt stanset 25km fra byen. - Polske styrker av 21. britiske arme har utslettet tyskerens bruholet over Maas i Nederland. - Sjefen for de amerikanske styrker ved St. Nazaire har inngått en avtale om 12 dagers våpenhvile fra 16. ds, med den tyske kommandant i byen. Hensikten er at en del av sivilbefolkningen skal få anledning til å evakuere. - Sjefen for de britiske taktiske luftstyrker, general Cunningham, har nå foreløpig overtatt kommandoen over 9. og 29. amerikanske taktiske flystyrker. Disse flystyrker støtter operasjonene til de amerikanske styrkene som nylig ble lagt inn under Montgomerys kommando. - Det britiske flyvåpen har hittil i januar kastet 16 500 tonn bomber. Flyene har vært ute hver natt og 4 dager. - Britiske bombefly har satt i brann 2 tyske lastekip og 1 slopebåt i Lysefjord. - Lette norske sjøstridskrefter har angrepet en tysk konvoy utenfor kysten N for Bergen. 1 lastekip ble senket, 1 satt i brann og sett i synkende tilstand og treffer ble oppnådd på en minesveiper. De norske skipene hadde hverken tap eller skade.

Østfronten: De tyske angrepene er stanset 30km N og NV for Budapest, og tyskerne har ikke hatt videre framgang fra Gran (Esztergom). N for Donau rykket russerne videre fram i går og står bare 12km fra Komárom som er utgangspunktet for den tyske offensiven i Gran-området. Lenger S har tyskerne gått til angrep V for Budapest mot det tyske støttepunktet Bische. I Budapest forsetter kampene. Russerne erobret i går 130 hus og holder nå nesten halvdel av byen. I kampene om Budapest har tyskerne tapt over 50.000 mann i felle, fanger og sårede. **Italia:** Alle militære operasjoner blir hindret av høy sne. Fly fra Italia angrep i går tyske kommunikasjonsmål i Linz, Klagenfurt, Graz og Villach.

Det fjerne Østen: 14. britiske arme i Burma har inntatt Shwebo, 80km fra Mandalay. En annen kolonne som rykker fram langs en sidebane fra You til Mandalay nærmer seg Molyvar. - Det foreligger ingen bekreftelse fra Washinton på en japansk melding om landgang på Luzon. - Australiske styrker har avløst de amerikanske styrkene som kjempet på øyene mellom Bougainville og Ny Guinea. De står har overfor store japanske styrker som er avskåret fra forbindelse med hjemlandet. - Flygende superfestninger fra baser på Saipan har angrepet mål på øya Honschiu bl.a. Tokio. Fly fra Kina har angrepet Formosa og fly fra hangarskip har rettet et kraftig angrep mot Lozen.

Hellas: Britiske tankstyrker som forfølger ELAS-styrkene har ryddet Teben 60km NV for Athen. Hele området omkring Athen er nå ryddet. - Regjeringen oppfordrer befolkningen til å vende tilbake til sitt vanlige arbeide. - Et rykte om at det er utstedt arrestordre mot 150 framstående ELAS-folk er blitt spredd ut i Athen. Dette rykte savner etter hva det blir meldt fra Athen et hvert grunnlag, og blir betegnet som et forsøk fra folk på ytterste venstre eller høyre på å skape mistillit til regjeringen.

Belgia: På regjeringens initiativ er det dannet et nasjonalråd for motstandsbevegelsene, med representanter for alle motstandsgruppene. Den viktigste oppgave rådet står overfor er å oppdra ungdommen til nyttige borgere i en demokratisk stat.

U.S.A.: President Roosevelt har fremle sitt 4. statsbudgett under krigen. Det er på 83 milliarder dollars. Herav går 84% til å dekke krigsutgiftene. I sin tale til kongressen understreket Roosevelt ved framleggelsen av budgettet igjen USA's store oppgaver ved gjenoppbygningen av Europa og uttalte at de utgifter som vil oppstå når U.S.A. skal fylle disse oppgaver, er tatt med i budgettet.

Den 6. tankbåt som er overlatt den norske regjering til bruk under krigføringen, ble sjøsatt idag av prinsesse Astrid i Chester i Pennsylvania. Båten som er på 16.600 tons heter "Finmark".

Greske problemer.

Da de britiske tropper rykket inn i Hellas etter 3 års fravær, møtte de et land som i vesentlig grad var forskjellig fra det Hellas de hadde kjempet i i 1941. Sult og nød hadde i mellomtiden undergravd folkets krefter og sundhet. Den viktigste oppgaven de allierte sto overfor var derfor å skaffe hjelp til bedring av ernæringen hurtigst mulig. Denne oppgaven bød på store vansker Hellas har alltid vært avhengig av import av hvete og kvev og til tross for at landbruksproduksjonen for en del ble lagt om fra tobakk-, frukt-, vin- og oliven- dyrkning til matproduksjonen, sank levnedsmiddelproduksjonen med ca. 60%. Store kvanta mat må derfor sendes til Hellas og det byr på vanskeligheter å skaffe tonnasje til transporten. - Men dette er ikke de eneste vansker. Fordelingen av varene byr på alvorlige problemer. Hellas hadde før krigen et utilstrekkelig jernbanelnett og trafikken ble avvirket med 6 - 7 tusen lastebiler. Lastebiltrafikken er nesten opphørt. "Civil Affairs" hadde bare 250 3tons lastebiler til disposisjon. Også trafikken på vane er lammet, da den lokale egeiske handelsfiåte er senket under krigen. Skal en katastrofe unngås må det derfor settes alt inn på løsningen av fordelingsproblemet. - De økonomiske forhold i Hellas vanskeliggjør også en rettfærdig fordeling av varene. Den greske nasjonalinntekt er anslått til å være ca 40% av førkrigstidens gjennomsnitt, og av denne har t skerne beslaga større summer til dekning av besettelsesomkostningene. Inflasjonen er i Hellas drevet videre enn i noe annet land. Før krigen var seddelomløpet 10 milliarder drachmer, i august i fjor var det oppe i 500 000 milliarder drachmer og i slutten av september var dette tall multiplisert med 8 og passerte 4 millioner milliarder drachmer. I engesk gullsovereign, som før krigen var verd 1 000 drachmer var i september verd 30 milliarder drachmer. Det er klart at det under slike forhold ikke er mulig å fastsette noen fast vekselkurs mellom pund og drachmer. Inflasjonen virker særlig tungt i byene hvor folk er på fast gasje. På landet er handelen mer foregått som byttehandel, slik at forholdene der er mer normale. Den greske regjering står her overfor umåtelige vanskeligheter. Ingen av de metoder for stabilisering av valutaen som har vært anvendt i de andre befriete land er her brukbare, og selvom det skulde lykkes å redusere seddelomløpet vil dette neppe influere særlig på pengenes kjøpeevne. Denne er helt avhengig av at det igjen blir noe å kjøpe for pengene. I tillegg til disse vansker kommer de problemer som reiser seg for regjeringen når det gjelder å dekke de løpende statsutgifter, og det er sannsynlig at den da må trykke flere sedler. - Det er ikke å undres over at disse vansker sammen med gammel mistillit partiene imellom har skapt urolige forhold etter befrielsen. "folk med tom mave og bunnskråpt pung har ikke alltid så lett for å føre en forsonlig og vel overveiet politikk, og vi må vel regne med at det kan bli ytterligere komplikasjoner før Hellas for godt kan begynne gjenreisningen.

Nyheterne onsdag den 10. januar 1945. Kl. 18.30.

Vestfronten: Britiske styrker trenger tyskerne tilbake på en 8km bred front i spissen av Ardennerkilen. Dure er gjenerobret. Laroche trues nå fra 3 kanter og de allierte styrker står bare 1km N for byen. I Alsace er et kraftig tysk angrep slått tilbake og Ganzheim er erobret. Kanadiske styrker rykket igår 2km inn i de tyske stillinger SØ for Nijmegen. 1400 amerikanske fly angrep idag mål i Tyskland. Britiske fly har igjen angrepet tyske skip utenfor Norge. I Sognefjorden er et moderne lasteskip skadet og fikk slagside. Lenger ute ble et mindre dampskip senket. Utenfor Lervik er 2 skip satt i brann og 1 skip skadet. - General Bradlow meddeler at det er tatt flere tyske fanger i Ardennerkilen enn de amerikanske tap i falne og fanger.

Østfronten: 350 bygninger til og en veddeløpsbane som tyskerne brukte som flyplass, er erobret i Budapest. 4 for Donau står russerne 6km fra Komarom.

Det fjerne Østen: Meget store amerikanske styrker gikk igår i land på Luzon, hovedøya i Filippinene. General Mc. Arthur ledet operasjonene og har opprettet sitt hovedkvarter på øya. Landstigningen ble foretatt i Lingayenbukta på V siden av øya, fra ca. 500 skip som var eskortert av hundrevis av krigsskip. Troppene har tatt 4 strender, og framstøtet innover øya er begynt, uten at det er støtt på alvorlig motstand. Troppene står alt bak de japanske forsvarsstillingene og har erobret St. Fabian. Forut for angrepet gikk kraftige bombardementer fra sjøen og luften mot de japanske forsvarsstillinger og kystbatterier. Det var kraftig motstand fra det japanske flyvåpen og 79 japanske fly ble skutt ned.

England: Ubåtmeldingen for desember sier at ubåtvirksomheten er blussot opp igjen og skips-tapene er blitt større. Det blir stadig senket ubåter.

Oslo: Sjefen for vakten over biskop Bergrev, Stone, en kjent nasist, ble skutt den 20/12 Stone hadde hentet melk på en gård i nærheten og kom på veien hjem forbi et hus hvor det tyske politi akkurat da holdt rassa. Stone ble anropt, og tok til baklommen. Tyskeren skjøt et varselsskudd og Stone åpnet ild mot ham. Stone traff imidlertid ikke og ble selv skutt ned.

DU SKAL SEEN AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN. Vær FORSIKTIG.

KRIGENS GANG.

Nyheterne torsdag 11/1 1945.

Vestfronten: Den tyske motstand i den vestre del av Ardenner-framspringet bryter sammen, og de britiske styrker har tatt 12 byer og steder. Tusenvis av fanger blir bragt inn. Laroche er befrikket, og Champlon SV for byen er nådd. Vestbredden av Salm-elva er ryddet til et stvke S for Vielsalm. N for byen har de allierte opprettet et bruhode over elva. Den tyske motstand er stadig meget sterk på begge fløyene. På S-fløyen har amerikanerne rykket 4km fram i Bastogne-avsnittet. Den siste hovedvei til Houffalize fra S er brutt. - I Saar-brücken-området har de allierte hatt litt framgang. Lenger Ø har tyskerne tatt tilbake Rim-bling. - Også i Alaace har de allierte hatt litt framgang.

Mosquitos rettet i natt et kraftig angrep mot Hannover. - Beaufighters har satt 1 lastebåt og 1 minefeier i brann utenfor Norskekysten. 2 fly saknes. Tirsdag senket lette norske sjøstridskrefter 1 forsyningskip i nordnorske farvaer. 1 eskortefartøy ble antakelig senket. Alle de norske skip vendte tilbake uten tap eller skader. Norske sjøstridskrefter og allierte fly senket i forrige uke 4 tyske skip utenfor Norskekysten. 2 skip ble antakelig senket og to andre skadet. - En britisk avis skriver om omfanget av den lite omtalte virksomhet i Skagerak i den siste tid at i første uke etter nyttår ble 2 tyske ubåter, 1 torpedobåt, 2 ammunisjonsskip og 2 mindre tyske fartøy senket.

Østfronten: Det er tydelige tegn på at den tyske motstand i Budapest bryter sammen. I går ble ytterligere 8 distrikter erobret, derav noen viktige industristrøk. Tyskerne holder nå bare 1/4 av byen. Igår ble det tatt 3.000 tyske fanger, det største tall på 1 dag siden byen ble innesluttet. Det tyske forsøk på å unnsette byen blir holdt i sjakk, og forsøket betegnes som mislykket og meget kostbart. - Under sitt framstøt mot vest for Donau, står russerne Ø for elva Nyitra like utenfor Komarom.

Det fjerne Østen: Mc Arthurs tropper har utvidet sitt bruhode i Lingayen-bukta til 40kms bredde. De har rykket 25km inn i landet og erobret 4 byer og 1 flyplass. Japanernes motstand har hittil vært liten. Det er en voldsom flyaktivitet over landgagsområdet. Amerikanske bombefly har angrepet 2 bruer og 1 viadukt N for Manila, hovedstaden på Filippinene. Flygende superfestninger fra India angrep i dag mål på Malakka-halvøya.

Hellas: General Plastiras uttalte seg onsdag om den nye greske regjeringens politikk som han formulerte i 4 punkter. 1) Full gjenreisning av de militære styrkene og militærpolitiet på basis av innkalling av årsklasse for årsklasse. Politiet skal også reorganiseres og tildette er det bedt om hjelp av en engelsk politiorganisasjon. 2) Straff for alle quislinger og kolaboratører og alle som har forbrutt seg mot krigens lover. Regjeringen lover å gå drastisk til verks. Det vil ikke bli tatt alminnelig represalier mot medlemmer av ELAS.

3) Alt som kan gjøres vil bli gjort for å bedre den økonomiske situasjon. Arbeiderne vil få full organisasjonsfrihet. 4) Det vil bli holdt valg så hurtig som mulig, og regjeringen vil ikke reise noen innvendinger mot at allierte iakttagere er tilstede og kan påse at valgene skjer på helt fritt grunnlag. Regjeringen vil bli sittende til valg kan foregå uten press fra noen av sidene.

Det er oppstått splittelse innen EAV idet det demokratiske folkeparti, som er det største parti i koalisjonen etter det kommunistiske, har erklært seg uenig i den politikk kommunistene fører. Det er sannsynlig at dette vil føre til at partiet bryter ut av EAV. General Scobie hadde igår en lang samtale med representanter for ELAS for å drøfte våpenstillstands-betingelsene. Det ble oppnådd enighet om en stor del av spørsmålene. - Representanter for 15 arbeiderorganisasjoner uttrykte ved et foretrede for den britiske ambassadør den greske arbeiderbefolkningens takk til Storbritania for landets store innsats for å opprette ro og orden i landet. De uttrykte også sin fulle tillit til general Plastiras' regjering.

U.S.A.: Det republikanske kongressmedlem Vandenberg, uttalte i dag at det må opprettes en fast allianse mellom U.S.A., Storbritania, Russland, Frankrike og Kina, for å trygge freden. Representanten fikk livlig bifall også fra isolasjonistene, og det blir fremhevet at forslaget går lenger enn selv de mest ytterliggående demokraters forslag.

På en konferanse i Hot Springs med representanter for landene rundt Stillehavet er det fremlagt en plan for behandling av Japan etter krigen. Planens 8 punkter omfatter Japans totale demobilisering, midlertidig okkupasjon av landet, oppløsning av alle sivile militærorganisasjoner og en skadeserstatning som skal erlegges i varer, ikke i kontanter.

Norske patrioters forbund.

Vi henter fra "FRITT LAND"

"Norske flyktninger i Sverige har dannet en sammenslutning som de har kalt "Norske patrioters forbund". Formannen Kristian Kulstad og viseformannen dosent Albert Brock-Utne har sendt ut en redegjørelse, som går ut på at blandt de mange tusen medlemmer finnes alle tidligere politiske partier representert, høyre, venstre, bondepartiet, sosialdemokrater, kom-

munister og partiløse. "da hovedsaken nå er å samle kreftene til en aktiv innsats mente initiativtakerne at man ikke hadde rett til å nekte noen aktiv gruppe adgang til forbundet". - Det gjøres videre rede for at av stvrets 8 medlemmer er en kommunist. De fleste medlemmer har spilt en meget aktiv og modig rolle på den norske hjemmefront. Flere av stvrets medlemmer er uenig i det kommunistiske system og den ene av de to initiativtakerne, (viseformannen Brock-Utne) har i den svenske arbeidsgiverforenings årsbok for 1944 tatt avgjørt avstand fra det kommunistiske samfundssystem. Den annen initiativtaker, Kulstad, er sosialdemokrat. "Alle stvrets og forbundets medlemmer har erklært seg enig i at kampen mot nazismen må drives mest mulig aktivt og at grunnloven uavkortet må gjennomføres etter krigen. Dette felles program binder medlemmene sammen til felles innsats", heter det. Grunnen til at forbundet ble stiftet er, opplyses det, kunnskapen om den historiske erfaring, at det aldri er å oppstå diktaturer etter store kriger. For å hindre diktatur må folket fyltes av en aktiv kampbegeistring mot diktatur for demokrati, og folket løtter mere til sine egne organisasjoner enn til byråkratiet. Forbundet avviser at det er en opposisjonsbevegelse mot regjeringen i London. "Vi har konsekvent rettet våre henstillinger til den norske regjering og konsekvent latt disse gå gjennom den norske minister i Stockholm. I forbundets tidsskrift blir det gang på gang pointert at vi stiller oss lojale overfor den norske regjering". "Kongen, kronprinsen og den norske regjering i London er de norske patrioters ledere og disse ledere er utnevnt på lovlig demokratisk måte." - Samtidig gjør forbundet oppmerksom på at skulle en annen regjering tilrive seg makten på ulovlig måte vil ikke forbundet være lojal mot den. Forbundet nevner til slutt at det har ansett det som sin plikt å øve saklig kritikk mot byråkratisk vilkårlighet, ved det kan feilene rettes og eventuell misnøye få sundt utløp i fri diskusjon. Saklig kritikk er etter forbundets mening en av de mest effektive forholdsregler mot diktatur.

Redegjørelsen går til slutt ut på at tilstrømningen av medlemmer i den siste tid har vært så stor at det er meget som tyder på at for undet om kort tid vil ha det overveiende flertall av norske emigranter som aktive medlemmer.

Forbundets tidsskrift "Norge" er kommet med sitt første nummer. Dets slagord er: Aktiv kamp! Vakt om konstitusjonen! I følge tidsskriftet er Norges Grunnlov forbundets fremste politiske programskrift. I den første leder behandles partisa virksomheten: "Alle på rioter er enig i en øket kampinnsats". Tidsskriftet inneholder også en lang artikkel om yringsfriheten.

Hvis dette forbund og dets tidsskrift ledes klokt kan det gjøre meget godt og samle nordmenn i kampen for frihet og demokrati. Men det må hele tiden tas tilbørlig hensyn til at både hjemmefronten og de norske myndigheter i utlandet arbeider under vanskelige forhold og voldsomt press. Unnsdig kritikk kan skape bitterhet. Og både nazister og quislinger vil hurtig nytte ut enhver splid."

Nyheteene fredag den 12. januar 1945. K. 12.30.

Vestfronten: Britiske tropper har sluttet opp med general Pattons tropper i St. Hubert og det er ingen tyske styrker V for veien Laroche - St. Hubert. Behren, 8 km fra Saarbrücken er erobret av amerikanske styrker. Tyskerne har utvidet omkretsen over Rhinen W for Strassbourg, men framrykningen langs Rhin - Rhone kanalen S for over er stanset.

Det fjerne Østen: Amerikanske tropper står 150 km fra Manila og møter liten japansk motstand.

London: Norske fallskjermtropper fra Storbritania har fra begynnelsen av desember til nå, vært satt inn mot jernbanetransporten i Norge for å tvinge tyskerne til å bruke sjøveien, hvor de allierte styrker kan ta seg av dem. - 10 desember ble Rørosbanen og Dovrebanen sprengt ved Holtålen og Drivstua. Bruddet ved Holtålen ble reparert og styrkene foretok et nytt angrep nær Holtålen der hundrevis av skinner ble ødelagt. En bru ved Koppang er sprengt. Banen op fra Gudbrandsdalen til Dombås ble sprengt 6. januar og mellom Sjøa og Osta er banesegget sprengt over en lengere strekning. Det er også sprengt en større bru på Raumabanen, som det vil ta meget lang tid å reparere.

Hellas: General Scobie har sluttet en avtale med ELAS om våpensstillstand fra kl. 00.01 den 15. ds. ELAS skal trekke seg tilbake fra nærmere angitte områder og overføre sine styrker til deres hjemsteder. Si general Scobie oppgave over ELAS styrkene. Fri alle fanger uansett nasjonalitet mot et tilsvarende antall ELAS fanger. De greske gisler som er tatt av ELAS berøres ikke av avtalen. Sosialistpartiet har trukket seg ut av EAM som nu bare omfatter kommunistpartiet. Damaskinos beklager i et brev at de greske gisler ikke skal løslates.

London: I en erklæring om avtalen mellom marskalk Tito og statsminister Subasic uttaler kong Peter at han godtar et styre som er valgt gjennom fri valg men motsetter seg dannelsen av et regentskap som overlater styret til frihetsrådet da dette vil være å gi makten til den ene part på forhånd. Erklæringen har vakt overraskelse og beklagelse både hos den britiske regjering og innen kong Peters omgivelser og administrasjon. Avtalen var alt godtatt både i USA Storbritania og Russland.

DU SKAL SE EN AVIS I VIDERE SERIER PÅ EN LITTEL ØST

Nyheteene pr. søndag 14/1 1945.

Vestfronten: De allierte angrep i Stavelot-Malmedy området møter sterk motstand. De harde kamper pågår 8 km S for Malmedy og 3 km S for Stavelot. - Amerikanske styrker har rykket over hovedveien fra Houffalize til St. Vith og har dermed avskåret tyskernes annen og siste viktige forsyningsvei til Ardennerkilen. - Tyskerne er trent tilbake fra det vestligste punkt de hadde nådd og det ser ut til at de vil sette seg fast S for elven Ourth. - S for kilen, i Bastogne avsnittet, er det mindre tysk motstand. - N for Hagenau er et tysk motangrep stanset. - S for Strassbourg er tyske angrep utenfor Postfeld og Herbsheim stanset etter harde kamper. - Fredag angrep tunge britiske bombefly ubåtskur og skip i Bergen. 6 tons bomber ble kastet. 1 skip ble senket. Noen av bombene ble tatt med hjem da raketvingen ødela sikbarheten. En Mosquito med norsk mannskap skjøt ned en JU52. - I dagslys lørdag angrep tunge britiske bombefly jernbanemål i Saarbrücken, 900 amerikanske bombefly angrep 7 bruer over Rhinen og jernbanetokter i nærheten av Mainz og Kaiserslautern. Natt til søndag angrep britiske bombefly igjen mål i Saarbrücken. Søndag samme mål bombet. - Britiske krigsskip har ifølge et kommunike fra admiralitetet nesten utslettet en tysk konvoi på 7-8 skip utenfor Egersund. 3-4 skip ble senket og resten forlatt i brennende tilstand. Kystbatterier åpnet ild uten noen virkning. Alle britiske skip vendte tilbake uten skade eller tap. Tyske fly angrep dem på tilbakeveien med torpedoer, men uten virkning. 2 jagerfly gikk tapt, men flygerne er reddet.

I desember 1944 ble 367 mennesker drept og 847 alvorlig såret ved angrep mot England av våpen. D.v.s. 1/3 av tapene i november.

Østfronten: Fredag morgen begynte russerne en kraftig offensiv i S Polen fra sitt bruhode over Weichsel i Sandomir-området. Etter 2 dagers kamper har russerne brutt gjennom det tyske forsvar på en 60 km bred front og rykket opptil 40 km fram. De står nu 24 km fra Kielce og 50 km fra Krakow. Det ventes harde kamper om disse to viktige tyske støttepunkter. Kielce beskytter veien til Warsjawa og Krakow beskytter veien til Schlesien. Tyskerne fører fram mange divisjoner til forsterkning. - I Budapest ligger tyskernes siste befestede bygninger langs Donau under konstant artilleri-ild. For første gang melder Moskva intet om det tyske forsøk på å unnsette garnisonen i Budapest.

Det fjerne Østen: Britiske styrker har rykket fram til et punkt 50 km fra Mandalay. - Britiske commandostyrker har foretatt landgang i Indo-Kina ved Myebon, 50 km S for Akvab. Motstanden er meget kraftig, men britene har rykket 3 km inn i landet. Amerikanske fly fra hangarskip senket igår utenfor Indo-Kina 25 japanske skip og skadet 13 andre. Angrepene fortsetter. Havner og flyplasser i Indo-Kina er også angrepet. På Luzon i Filipinene er japanernes motstand blitt sterker, og det utkjempes heftige kamper på amerikanernes venstre fløy.

London: Dardanellene er åpnet for farten med de allierte handelsflåter og skipene til forsyningshavnene i Russland kommer dermed 10 dager hurtigere fram. Svartehavsbyene ligger også bedre til for videre transport til frontene enn Ishavs-havnene og havnene i Persia. Åpningen av stredet vil derfor kunne få stor betydning for forløpet av vinteroffensiven.

Finland: Utenriksminister Eckel dementerer kategorisk meldingen om at innland har tilbudt Russland baser på Ålandsøyene. Utenriksministeren opplyste at en liten finsk gruppe hadde foreslått dette for regjeringen, men under forhandlingene i Moskva ble spørsmålet overhode ikke nevnt.

Hellas: Det meldes at ELAS har rømmet Patras. - Den greske regent Damaskinos har rettet en alvorlig anklage mot ELAS for at de nekter å utlevere gisler. ELAS har tusener av gisler i alle aldre og av begge kjønn, og de blir utsatt for vilkårlig behandling. Det blir fremhevet at det er barbari å ta gisler. Den britiske regjering har uttrykt at ingen våpensstillstand kan bli varig fred uten at gislene blir frigitt. Damaskinos og general Plastiras har uttrykt sin glede over den britiske regjeringens standpunkt.

U.S.A.: USA vil gjenoppta forbindelsen med Finland på formell basis. Som amerikansk representant er sendt Maxwell Hamilton.

Finland: Det er opptatt forhandlinger mellom innland og Russland, hvoretter russerne kommer til å levere Finland matvarer, mot at russiske skip får reparere ved finske verfter, og at Finland leverer visse mineraler.

England: Det er nå bekjentgjort at det er lagt et 1400 km langt underjordisk ledningssystem i Storbritania. Ledningene kan daglig frakte ca. 23 millioner liter flybensin eller olje. Arbeidet ble påbegynt i 1941 med ledninger fra SØ England til London. Senere kom det ledninger fra de NV-lige havner. Fra hovedledningene går det sideledninger til flyplass-

one, slik at man faktisk på noen flyplasser kan tappe bensin rett fra kraner til flyene. Noen ledninger går til særletanker. Ialt har ledningene fraktet 11 milliarder liter bensin. Det fremheves at luftoffensiven hadde vært ugjerrig uten dette system, ihvertfall i det kolossale omfang den har fått.

Frankrike: 3 offiserer ved den franske innenrikshær er blitt degradert og satt i enarrest for å ha skutt 2 samarbeidsfolk. Offiserene var fremstående innen motstandsbevegelsen. Retten fant at det dreiet seg om prinsippsspørsmål om hvem det er som skal kunne illegge straffer: staten eller enkeltpersoner.

Norge: Det meldes i svensk kringkasting at tyskerne antakelig vil evakuere ytterligere 8-10 divisjoner fra Norge. I Italia er det tatt fanger fra 710. tyske divisjon som nylig reiste fra Norge.

I et telegram fra Storlien til "Vorgontidningen" meldes at et tysk troppetog bestående av et lokomotiv og 20 vogner styrtet i avgrunnen ved Jørstad stasjon på Nordlandsbanen, ved Snåsavatn 150km N for Trondhjem. Toget gikk utfor en sprengt bru og 180 tyske soldater omkom.

Bestyrer Fleischer ble skutt ned fredag av Gestapo som trengte seg inn på hans gård Øverland i Barum.

Klare ord.

"Finansminister" Prytz skriver i artikkelen "Finansledelse under det dirigerte valutasystem" i Aftenposten nr. 563 - 1944 bl.a.:

"Etter den tyske okkupasjon i april 1940 har okkupasjonsmakten gjennom Norges Bank fått utbetalt uhyre beløp til dekning av okkupasjonskostningene og hva dermed står i forbindelse. Og staten ved Finansdepartementet står som garantist overfor Norges Bank for disse kolossale beløp. - De penger som på denne måten blir trukket av okkupasjonsmakten, blir i sin helhet anvendt her i Norge, d.v.s. rundt omkring i norske herreder og bykommuner. Penger går til festnings- og barakkebygg, til bygging av jernbaner og veier, til sold for de tyske soldater og meget annet som skaper en fantastisk pengerikelighet og derigjennom til synende velstand rundt omkring i landet, - også hos kommunene. Men det som virkelig skjer er at vi opplever en pågang på landets finansielle evne og en forarmelse hvis make vi aldri har opplevd i vår tusenårige historie."

"Minister" Prytz artikkel trenger ikke til kommentarer.

Nyhete mandag den 15. januar 1945. Kl. 18.30.

Vestfronten: Tyskernes tilbaketog i Ardennerkilen fortsetter, og deres vestligste stillinger ligger nå like V for Houffalize. - 3. US arme har tatt Thettingen i Saar. - Inatt bombet britiske bombefly Leunaverkene i Merseburg, og Berlin, foruten jernbanemål i V Tyskland. 1 300 US fly var over Tyskland i formiddag og bombet 4 jernbanetokter i V Tyskland. I ettermiddag angrep britiske fly bensolanlegg i Ruhr. - Igår hadde de allierte en av sine største seire i luften idet de skjøt ned 243 tyske fly mens de selv mistet 65. Over 10 tyske fly ble skutt ned mens 900 US bombefly angrep fabrikker for fremstilling av syntetisk olje, og bruer over Rhinen.

Østfronten: Den russiske offensiv fortsetter med uforminsker kraft med hovedtyngden S og SØ for Kielce. Hittil har de rykket fram 90km. 20km SØ for Kielce er jernbanen til Krakow avskåret, og russerne står 15km SØ for Kielce som ligger under artillerifild. I dette området er byene Chmielnik og Pinczow erobret. Russerne har erobret N.Korczyn og gått over elva Nida på en 60km bred front. - Tyskerne kaster stadig inn nye divisjoner i kampen, men blir slått tilbake med store tap og de får ikke tid til å organisere sitt forsvar. Russiske tropper i S Slovakia har tatt beene Lucenec og Plesinec.

Hellas: Kl. 24.00 inatt opphørte kampene i Hellas. Begjestrte menneskemasser hyldet general Scobie og store folkedemonstrasjoner fant sted i Aten. General Scobie sa i en tale til folkenassen at han lovet å beskytte friheten hvorfra enn truslen mot den måtte komme.

Det fjerne Østen: Amerikanernes fremgang på Luzon i Filippinene fortsetter og troppene står 40km inne i landet. - 100 US Superbombere angrep flyfabrikken Nagava på Honchu igår og 100 andre Superfestninger angrep mål på Formosa.

Norge: Det meldes at det var norske fallskjermtropper som sprengte bruene ved Jørstad ved Snåsa.

Stockholm: Den svenske legasjon i Berlin har fått instruksjoner om å protestere i Berlin mot den tyske utvidelsen av sperresonen i Kattegat. - 3 V-bomber er falt ned og eksplodert i S Sverige. Man mener at de er avfyrt fra danske eller tyske forsøksstasjoner.

DU SKAL SENDE AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN VÆR FORSIKTIG.

Nyhete tirsdag 16/1 1945.

Vestfronten: I N har britiske styrker satt inn et nytt angrep Ø for Vaas ca. 20km V for Geilenkirchen. - I Ardennene er det voldsomme kamper i det NØ hjørne av kilen og amerikanske styrker i Malmedy-sektoren står bare 10km fra St.Vith. Tyskerne klammer seg til byen Thirmont og har satt inn mange motangrep her. Lenger V har allierte styrker etter å ha satt over Salm-elva, rykket 2km fram og besatt Salmchateau. Troppene som rykker fram fra S er rykket inn i den tyske nøkkelstillingen Houffalize. - 12km W for Strassbourg har amerikanerne åpnet et nytt angrep mot det tyske bruhode, og de har hatt god fremgang. Tyskernes tap under deres mislykkede forsøk på å rykke inn på Alsace-sletten er over 15 000 mann og 100 tanks. - 600 bombefly eskortert av 650 jagere angrep idag et oljeraffineri i Rhinland og jernbanemål i Magdeburg, Dresden og Beskau. 1 300 fly fra Storbritania utførte igår koordinert med fly fra Italia, angrep mot 4 jernbanetokter og andre mål i S Tyskland. Britiske fly har satt i brann 2 tyske forsyningsskip og 1 vevet tråler utenfor Lervik.

Østfronten: Det er nå tydelig at russerne har satt igang en vinteroffensiv som ikke har begrensede militære mål, men tar sikte på å knuse den tyske front i Ø og rykke fram til Berlin. Stalin meldte idag at 1. hvite-russiske arme for 3 dager siden åpnet en ny offensiv fra de 2 bruhoder over Weichsel, Ø for Warsjawa. Russerne har oppnådd samband mellom bruhodene og har rykket 50 km fram på en 120km bred front. De har erobret Warka, Kozienice, Jedlnia og Ilza, samt over 100 andre steder. Det kjempes i Randoms utkanter. Lenger S foregår fremrykkingen nå på en 80km bred front og Kielce og 400 andre byer og steder er erobret. Fortropper står bare 80km fra den tyske grensa og 30km fra Krakau. - Det røde flyvåpen er satt inn på sydfronten. Russerne har hittil satt inn ca. 250 divisjoner, mens tyskerne bare disponerer ca. 200.

Norge: Forsvarets overkommando melder at norske styrker har rykket vestover fra Tena-området på bred front og nå står i stillinger S for Forsangerfjorden hvor de har fått kontakt med tyske tropper. Alle områdene Ø for disse stillingene er ranset for tyskere. Ialt er 22 500 km² land med en befolkning på 2^{1/2} millioner ranset. 20-25 000 nordmenn er blitt tilbake. De første avdelinger av polititroppene fra Sverige er nå kommet til Finnmark.

Til fortsatt kamp på Hjemmefronten.

Igjen går vi inn i et nytt år. Atter en gang håper og ber en trett menneskehet om at det må bli det siste krigsåret. Tusenvis av menneskelig ødelegges hver dag krigen varer, uhyre materielle verdier går tapt hver eneste time.

Det er en sund skikk å foreta en liten selvvransaking ved årsskiftet. Hver eneste en av oss burde begynne dette året med å stille seg selv følgende spørsmål: Hva kan jeg gjøre mere enn jeg gjør - for å forkorte krigen?

Pessimisten innvender straks: Hvilken rolle spiller en stakkars våpenløs nordmann i dette mektige oppgjør mellom moderne millionarmer? Denne krigen er imidlertid mere enn noen før blitt det enkelte menneskes krig - tross de mekaniske våpen. Den totalitære krig har bragt hvert eneste menneske i frontlinjen.

Det er snart 5 år siden vi ble trukket med. Vi har lært adskillig i disse årene. Etter nederlaget her i mai-juni 1940 - sammenbruddet i Vest-Europa, var det ikke mange som trodde det nyttet å gjøre motstand mot Hitler.

De første årene etter 1940 ble de få menns kamp her i landet. Det er kanskje ikke mange igjen av disse pionerer. Men deres innsats her ikke vært forgjeves. Et av de vesentligste resultater er at nå har hele folket lært at motstand er det eneste som nytter. Det er ikke lenge mellom hver hending som vinner oss om at krigen i Norge skrpes. Ødeleggelsene i Finnmark - bombeangrepet nyttårskveiden - krigen på kysten - det er etapper på veien fram mot den siste og avgjørende kamp.

Hendingene på frontene i det foregående år har rykket bort den siste tvil om at seieren er sikker for de allierte. Men det må ikke få oss til å slappe av i kampen et eneste øyeblikk. I denne forbindelse vil vi rope et alvorlig varsko til dem som har tatt seieren på forskudd og ofrer uforholdsmessig mye tid og krefter på etterkrigsprospesjonene. Det vi kan ofre på disse spørsmål må stå i rimelig forhold til de krav den aktuelle kamp stiller til oss. Fienden er sterk ennå, her i landet forholdsvis sterkere enn på de fleste fronter. Vi kommer til å få bruk for alle våre krefter den dag slaget skal stå.

Det er klart at det er visse spørsmål i forbindelse med den kritiske overgangstid som må være forberedt. Dette er regjeringens sak i samarbeid med den hjemlige ledelse. Disse ting kan ikke diskuteres på gaten. Noen kretser som pleier særinteresser og partipolitiske for mål har prøvet å mistenkeliggjøre regjeringen og H.L. og utnytter hensynsløst den naturlige trang jps et demokratisk folk til å ville ha rede på tingene. Men ingen har en større trang

til dette enn Gestapo. Og ingen har heller lengere trer. Churchill rettet i en av sine siste taler en alvorlig advarsel til det britiske folk mot å slappe av i kampen. Det er like stor grunn til å advare det norske folk.

(Bulletinen).

Folkestreik! Inger svikter.

Kampen mot nasismen øker i omfang og forbitrelse. Også norsk jord er igjen blitt krigsskueplass, og kampen med våpen i hånd for befrielsen av vårt land er begynt. Med stadig skarpere midler vil derfor også Hjemmefronten fortsette sin uforsonlige kamp inn til målet er nådd og hele Norge atter er fritt.

Krever denne kamp det vil Hjemmefrontens Ledelse sette Folkestreiken i verk. Hver enkelt av oss er da i frontlinjen, og må som soldaten bli på sin post og holde sitt avsnitt av kamplinjen med fanatisk besluttomhet. Kravene til offervilje, mot og fasthet blir derfor større enn noensinn, men også mulighetene for enhver til å handle som god nordmann.

Hver enkelt har ansvaret for kampens utfall, om det skal bli Hjemmefrontens største seier og et mektig bidrag til vår befrielse, eller om det skal bli et sviende nederlag.

Derfor må ingen vakle i den avgjørende stund, og alle skal huske at i kampen mot de nasistiske undertrykkere har Hjemmefronten atter og atter gjort denne erfaring:

Det nytter å gjøre motstand. Det viser for å nevne noen eksempler lærernes og prestenes kamp, det viser kampen mot ungdomstjenesten og nu sist kampen mot tvungen arbeidsinnsats, AT og arbeidsmobiliseringen. Disse seire ble vunnet ved grundig forberedelse, ubrytelig samhold og urokkelig fasthet. Vis når Folkestreiken proklameres den samme holdning og vi skal ennå en gang hindre fienden fra å nå sine mål.

Følg uten vakling parolene fra Hjemmefrontens Ledelse og forbered deg allerede nå så langt du kan.

Merk derfor følgende:

- 1.) Folkestreik vil bli proklamert av Hjemmefrontens Ledelse.
- 2.) Ordren utsendes gjennom den fri presse og over London Radio.
- 3.) Ingen må la seg rive med i aksjoner som ikke er satt i verk av Hjemmefrontens Ledelse.
- 4.) Forbered deg på den situasjon som oppstår når alle tilførsler stanser. Også vann, gas og elektrisitet kan bli avstengt i en kritisk situasjon.

Folkestreik - Vårt hemmelige våpen!

Nyhetsene onsdag den 17. januar 1945. Kl. 18.30.

Vestfronten: 2. britiske armers nye angrep for Maas i S Nederland i trekanten Sittard - Geilenkirchen - Roermund har god frengang. - I Ardennene er 2/3 av det tyske fremspringet slettet ut og 1. og 3. US. arme som ble splittet opp under den tyske offensivs begynnelse har gjenopprettet kontakten i Houffalize, som nesten er helt i de alliertes hender. Allierte styrker fra N siden av fremspringet står under 8km fra St. Vith. - I Alsace har de allierte drevet tyskerne delvis ut av Hatten, NO for Hagenau. - Inatt angrep over 1 200 britiske bombefly oljemål i Ruhr og jernbanemål i V Tyskland. Idag angrep US bombefly mål over et vidstrakt område i Tyskland.

Østfronten: Marsjal Sjukovs offensiv S for Warsjava har med voldsom kraft bøyet nordover og erobret Sochaczew og Zyrardow. Den polske hovedstad ble omgitt fra V, og i ettermiddag melder et særkommunikat fra Stalin om erobringen av Warsjava. - Lenger S er jernbanepunktet Radom og 1 300 andre steder erobret. Lenger SV fortsetter marskalk Konjovs offensiv i hurtig tempo og russerne har tatt Konicpol, bare 60km fra den tyske grense, og Slomniki, 20km N for Krakow. Under 5 dagers kamper er den tyske front knust på en 200km lang strekning i 140km dybde, og over 3 000 steder er erobret. - I Budapest fortsetter kampene og russerne har tatt over 23 000 fanger i byen. Tyske aviser melder at tyskerne holder på å evakuere Krakow og har tatt til med å avvikle hele administrasjonen i Polen.

U.S.A.: President Roosevelt meddelte igår at tiden og stedet for hans neste møte med Stalin og Churchill er fastsatt og at han snart vil reise for å møte dem.

Spania: En italiensk krysser og 4 destroyere som var holdt internert i spansk havn etter Italias våpenstillstand er frigitt, og ankommet til alliert havn. Den tyske ambassade i Madrid har rettet en skarp protest til den spanske regjering.

Norge: Det store tyske troppetransportskip "Donau", som er kjent for transporten av norske fanger bl. a. studentene til Tyskland, sank utenfor Drøbak igår aftes.

DU SKAL SEENDE AVISER VIDERT SPANS DU HAR LEST DEN ER FORSIKTIG.

K R I G E N S   G A N G

Nyhetsene torsdag 18/1 1945.

Vestfronten: 2. britiske arme utvider den kile de har trent inn i de tyske stillinger N for Sittard. Byene Echt og Susteren er erobret. Ytterligere 4 landsbyer er erobret mellom Roermund og Geilenkirchen. Troppene rykket 3-4km fram igår og omtrent det samme idag. N og S for Ardennersfremspringet utkjemper det hissigste kamper. En amerikansk styrke er trent fram til et punkt 8km fra St. Vith. - I Luxembourg gikk 3. US arme imorges til offensiv nær elva Saur. - En tysk styrke er utslettet ved Nen ig lenger S. - Nye tyske forsøk på å bryte igjennom Maginotlinjen og inn på Alsacesletten er slått tilbake. - Amerikanske styrker har måttet vike litt for det sterke tyske press fra bruhodet N for Strassbourg, og de har trukket seg ut av 2 landsbyer.

Inatt angrep britiske fly Magdeburg. En stor styrke tunge US fly med jagereskorte angrep idag mål i Tyskland. Hovedmålet var Kaiserslautern.

Østfronten: 3 russiske hærer rykker nå gjennom Polen på en 400km bred front. - Fra Narev, N for Warsjava rykker Rokosovskys styrker mot Ø Preussens grense over en 100km bred front. De har trent fram 40km og har avskåret hovedbanen fra Warsjava til Ø Preussen. Medlin, 30 km N for Warsjava ble inntatt idag av den 2. hviterussiske arme. Dessuten ble 1 000 byer og steder erobret. - SV for Warsjava står marsjal Sjukov 50km fra Lodz. - S for Lodz har marsjal Konjovs arme rykket fram 160km på seks døgn og står etter inntagelsen av Prezedborz, Nowo-Radzanska og Czestochowa 24km fra grensen til Schlesien. - I Krakow kjempes det i gatene. Tyskerne mister gjennomsnittlig 100 tanks om dagen og en mengde kanoner, bombekastere og annet materiell. De tyske garnisoner som blir liggende bak fronten utslettes etterhvert. - I Budapest fortsetter kampene og 7 000 tyskere overgav seg igår.

Det fjerne Østen: I Burma rykker britiske styrker mot Mandalay fra 3 kanter. En av styrkene står 30km fra byen. - På Luzon rykket amerikanerne igår 25km videre fram i retning av Manila. Igår bombet 100 US Superbombere mål på Formosa.

London: Kronprins Olav er kommet til Washington for å drøfte Norges befrielse med amerikanske myndigheter.

Domprost Arne Fjellbu er konstituert som biskop for de beridde området av Nord Norge, og vil også få de feltprester som følger med politroppene under sin myndighet.

Churchill om den utenrikspolitiske situasjon.

Churchill åpnet idag utenriksdebatten i Underhuset med å gi en utenrikspolitisk oversikt. Han begynte med fronten i Middelhavsavsnittet og understreket at England har et stort ansvar for utviklingen der, da landet har satt meget inn på disse krigsskueplasser. Styrkeforholdet i Italia mellom amerikanerne og englenderne er som 1 - 3. Når som helst kan det ventes at tyskerne blir fordrevet fra Italia eller at de trekker seg tilbake. Dette vil bety at de allierte får økede økonomiske og politiske vansker, da tyskerne vil bunnskrape landet for alt. Det er av vital nødvendighet at USA og England har det nærmeste og mest intime samarbeide for at en farlig politisk utvikling kan unngås i Italia. Vi trenger ikke til Italia, men har kun interesse av at alle land får en regjering av folket, ved folket og for folket, etter fritt valg og med alminnelig stemmerett. Dette er et av våre prinsipper og i vår interesse, ikke bare et mål.

England har ingen særlig interesse for den tidligere jugoslaviske regjering. Jeg nærer beundring for Tito, og håper at han vil være i stand til å rødde og samle dette land hvor han uten tvil er den ledende mann. - Det forhandles om gjennomføringen av den avtale som er inngått mellom Subasiti og Tito, og det er håp om at kong Peter fullt ut vil godkjenne avtalen. Hvis han ikke gjør det innen få dager vil ordningen likevel bli gjennomført.

I Hellas har våre mål vært: Seir over tyskerne, opprettelsen av en sterk regjering, skaffe mat til det utsultede folk, hevdelse av lov og orden i landet, alminnelig valg så fort som mulig, og så å trekke oss ut av landet hurtigst mulig. Det greske spørsmål er blitt en vanskelig floke og vi har gått systematisk tilverks etter de klare og rene prinsipper vi har. Det eneste vi ønsker av Hellas er vennskap, og for oss er det det samme om styreformen blir monarki eller republikk, høyre eller venstre. Men valget skal foregå ved fri avstemning under de mest botryggende former, slik at en gruppe ikke kan tilrive seg makten og undertrykke alle anderledes tenkende grupper.

Kommunistene i Hellas fikk våpen fordi vi trodde de ville bruke dem mot tyskerne. Men de gjemte bort våpnene for ved et kupp å tilrive seg makten i hovedstaden. Målet var å innføre et trotskyvelde, og de greske kommunister er nærmest tre vister. Kommunistenes representanter i Papandreous regjering gjorde alt for å sabotere regjeringen, og trakk seg ut av den så snart oppstanden brøt løs. Nesten alle politimenn i Aten ble drept da ELAS besatte no-

litistasjonene. Lossing av matvarer og utdeling til sivilbefolkningen ble hindret. Over hele landet øvet kommunistene terror etterat tyskerne var drevet ut, og av de mangder av gisler som ble tatt er 1 200 - 1 500 henrettet, mest med kniver og øksar. Britene vil gjøre sin plikt; av alle krefter å arbeide for frigivelsen av de gisler ELAS har tatt. Britene har nå 100 divisjoner i felt eller garnisoner foruten flåten og luftvåpnet, derav 67 divisjoner i kontakt med fienden. Disse tropper vil bli holdt oppe i full styrke uansett hvilke tap de blir tilføyet.

Churchill betegnet stansingen av det tyske innbrudd i Ardennene som amerikernes største seir i denne krigen. Han trodde på ingen måte at det tyske fremstøt ville forhale krigen, snarere tvert imot.

Tyskerne ville trøngt de divisjonene de tapte i Ardennene til å bste alle de flengene østfronten har fått. Stalin har som vanlig passet klokken og heller slått til for tidlig enn å komme forsent. Fra nå av vil alle fronter står i flammer helt til det endelige klimaks er nådd.

Landgangen på Filippinene fant sted mange måneder tidligere enn ventet, og britenes fremgang i Burma har også vært stor.

Om fredsvilkårene for Tyskland sa Churchill at de allierte ikke vil slå noe av på kravene om betingelsesløs overgivelse. Til tyskerne sa han: Vil vil ikke utslette nasjoner eller slakte ned folk. Vi er bundet av de tradisjoner vår nasjon har bak seg, og vi har forpliktelse som en sivilisert og kristen nasjon. Hvis dere overgir dere nå, vil det bli lettere for dere etter krigen, og dere vil slippe de fryktelige harde måneder dere nå går imøte. Vi er ikke blodige ndyr, men et folk som ønsker å skaffe muligheter for en verden bygget på fred, frihet, rettferd og lov.

Han imøtegikk deretter de beskyldninger som var rettet mot Storbritania for å føre en imperialistisk politikk. Vi har ikke latt noe tilbake for den sak som er alle folks; vårt land er hardere rammet enn noe annet, og vi går fattigere ut av denne krigen enn noen annen alliert. Vi ønsker ikke landområder eller oljefelter og vi er ikke rivaler om makten i noe område. Vi vil ikke trenge inn på noe annet stort eller lite lands rettigheter. La oss marsjere sammen mot fienden. - Vi vil møte store problemer i alle befrikkede land.

Jeg er glad for meget snart å kunne møte Roosevelt og Stalin. Vi er ikke enige i alle politiske spørsmål, men det er av sekundær betydning nå.

Han sa at han aldri tidligere hadde kunnet gi Underhuset et mer tillitsfullt bilde av situasjonen enn nå.

Nyhete ne fredag 19. januar 1945. Kl. 18.30.

Vestfronten: I SØ Nederland har 2. britiske arme jevn fremgang. 2 landsbyer er erobret Ø for Sittard, og britene angriper på Ø siden av veien Roermund - Sittard. I nærheten av Fsch er tyske motangrep slått tilbake. Den eneste forandring i Ardennerkilen er lokal alliert fremgang i N, 3 for Vielsalm. - 2 US divisjoner har rykket over Sauer i Luxembourg og kjemper i utkanten av Diekirch. - Ø for Hagenau i Alsace har de allierte tatt Suffelenheim. - Det er harde kamper ved det tyske bruhode N for Strassbourg etter at tyskerne i natt fikk sendt forsterkninger over Rhinen. - Krigsminister Stimson opplyste idag at de amerikanske tap i V Europa fra invasjonen til nyttår utgjør 333 000 mann hvorav 54 000 er falt. Britene har mistet halvparten så mange soldater, men amerikanerne har dobbelt så mange i feltet. De allierte har således tapt tilsammen i V ca. 1/2 million mann, mens tyskerne har mistet 1 1/4 million mann, hvorav 800000 fanger. Britiske bombefly angrep i natt mål i V Tyskland uten tap.

Østfronten: En dagsordre fra marskalk Stalin melder i aften at russerne har begynt en ny offensiv i Øst Preussen. - Mellom Warsjava og Ø Preussen har russerne slått en dyp kile og har erobret Przasnysz samt 1 000 andre tettbeboede strøk. - 70km V for Warsjava er Lowicz og 500 andre steder erobret, og russerne trekker seg sammen og Lodz fra N og S og står ca. 30km fra byen. NØ for Lodz er Skiernewice tatt og S for Lodz er Piotrkow erobret. - Lenger S står russerne 15km fra grensen til Schlesien. I aften melder en dagsordre fra marskalk Stalin at Krakow er falt. En annen dagsordre melder at russerne har åpnet en ny offensiv i S Polen, like N for grensen til Tsjekkoslovakia over en 60km bred front og erobret byene Jaslo og Golis. De har rykket fram 80km. - Store tyske enheter er avskåret og kjemper forbitret 100-150km bak fronten. - I Budapest holder nu russerne hele den vestlige bydel Pest, mens tyskerne ennå har noen stillinger i Buda. Russerne tok 20 000 fanger i byen igår og har sammenlagt tatt 59 000 fanger.

USA: Den norske forsvarssjef Kronprins Olav befinner seg i USA og konfererer med amerikanske myndigheter i forbindelse med Norges frigjøring. Kronprinsen hadde igår en konferanse med utenriksminister Stettinius om sivile og militære forhold i Norge.

DU SKAL SENDE AVISEN VIDERE STRAKS DU HAR LEST DEN VÆR FORSIKTIG

Nyhete ne søndag 21/1 1945.

Vestfronten: S for Strassbourg har 1. franske arme rykket opptil 5km fram over en 40km bred front. N for Strassbourg presser de tyske styrkene i bruhodet over Rhinen sterkt på og får stadig forsterkninger. De disponerer 6 pontongbruer over elva. I Saarområdet er tyske motangrep slått tilbake. Amerikanske styrker har utvidet bruhodet over Saar til en dybde av 6 km. - På S siden av Ardennerkilen har US 3. arme erobret 8 landsbyer. På N siden av kilen har US 1. arme rykket inn i Borne på vei til St. Vith og det pågår heftige gatekamper. - I S Holland har britiske styrker hatt av frengang Ø for Sittard. Tyske motangrep ved Nijmegen er slått tilbake og stillingen er gjenopprettet. - Amerikanske fly angrep lørdag og søndag skiftet tomter og jernbanesetra i V Tyskland. Blandt målene var Heilbronn, Aschaffenburg, Reine og Mannheim.

Østfronten: I Øst Tyskland har marsjal Tsjerniakowskys arme tatt Tilsit og rykker videre mot Königsberg som de står 70km fra. Marsjal Rokosowskys styrker rykker fram mot Danzig og angriper også langs hele sydgrensen av Øst Preussen. - På midtfronten har marsjal Sjukows arme tatt Kolo midtveis mellom Warschawa og den tyske grense og får kraftig støtte av flv. - 1. ukrainske arme V for Czestochowa har trent inn i tysk Schlesien over en 90km bred front og i en dybde av 30km, og har tatt 5 viktige byer: Kreuzburg, Rosenberg, Pitschen, Landsberg og Guttentag. De er alle viktige trafikknutepunkter og Kreuzburg, 40km fra Breslau er en viktig festning på innfallsveien til Breslau. Tyskerne søker av alle krefter å stanse offensen og har satt inn Volksturm-avdelinger. - I Schlesien finnes 1/4 av Europas kullforekomster og viktige sminforekomster. Der blir produsert 4 millioner tonn stål i året og distriktet har en viktig kjemisk industri.

Marsjal Konjews styrker har rykket inn i det viktige Dabrowa-kullfeltet og angriper langs grensen til Schlesien. På N siden av Karpatene har russerne tatt New Sacz like N for grensen til Slovakiet. - I Slovakiet er Kosice og Presov erobret. - I Ungarn har russerne måttet trekke seg ut av en rekke steder SV for Budapest etter et tysk motangrep.

Ungarn: Våpenstillingsbetingelsene mellom Ungarn og De forenede nasjoner ble offentliggjort igår. Ungarn har sluttet seg til de allierte og skal stille 8 infanteridivisjoner til kamp mot tyskerne. De skal betale en krigsstatning på 300 millioner dollars i løpet av 6 år. 2/3 av dette beløpet skal Sovjet ha og 1/3 skal gå til Tsjekkoslovakiet og Jugoslavia. Alle statstjenestemenn skal trekkes ut av Transylvania og ungarsk administrasjon skal begrenses til de områder Ungarn hadde før Wieneravtalen. Wieneroverenskomstene er erklært ugyldige. Det fjerne Østen: Kinesiske tropper har tatt Wan-Ting som er den siste hindring for transporten til Kina på Burmaveien.

På Luzen i Filippinene har amerikanerne fortsatt fremgang mot Manila og har nesten delt den japanske garnison på øya i to.

Under patruljetokter har britiske ubåter i det siste senket 84 japanske forsvningskip.

Hellas: General Alexander og minister for Midt Østen, Harold McWilliam har hatt en konferanse med den greske statsminister Plastiras og regenten Damaskinos. - Den greske finansminister har hatt en konferanse med en representant for UNRRA om økonomiske spørsmål. - USA har overdratt 10 Libertyskip til Hellas. - Sentralkomiteen for EAV har gitt ordre om at alle sivile gisler skal løslates, unntatt de som har samarbeidet med tyskerne eller forbrutt seg mot loven. Internasjonale Røde Kors skal overta hjemsendelsen. EAM lover også å behandle fanger etter Genferkonvensjonens regler og Røde Kors skal få adgang til å kontrollere alle fangeleire i de områder som er besatt av ELAS.

Russland: Russisk kringkasting har gitt uttrykk for at Finland ikke oppfyller betingelsene i våpenstillstanden tilfredstillende. Russerne hevder at i mange tilfelle er ikke fascistorganisasjonene oppløst, og hvor de er det fortsetter fascistene å arbeide i Staten og politiet. Det ble også gjort kraftige utfall mot Sverige som ble kritisert for å holde tilbake deler av den finske handelsflåte i svenske havner.

London: Den hollandske og belgiske regjering har inngått en gjensidig avtale om behandling av flyktninger og de fot med belgiske statsborgere.

Frankrike: Den franske har vil om få måneder være på 650 000 mann. Heri er ikke medregnet de franske innlandstyrker som alt er satt inn i kampene og teller 40 infanteri- og 30 ingeniøregementer. Frivillige vil senere, sammen med general de Tassignys tropper bli sendt til Østen som et ekspedisjonskorps.

London: Det er avsluttet en avtale mellom Frankrike og England om å gjenoppta den regulære skipsfart mellom de to land fra midten av januar. Det vil bli et begrenset antall plasser for sivile reisende ved spesiell tilrettelelse.

Norge: Flv-avdelingen i Næringsdepartementet som har til oppgave å ødelegge næringslivet ved nedleggelse av bedrifter som ikke er krigsviktige o. l, er blitt hjemskakt av sabotører. Arkiv, kartoteker osv. er ødelagt.

